

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovecu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 28. maja 1920.

Cene inseratom: enostopna poltivrsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Kaj pravijo kmetje v Nemški Avstriji?

Dne 13. maja letos je zboroval Bauernbund v Gradcu. Posl. Hartleb je tam rekel, da nosijo folksverovci svojo kapico na špacir in dobijo za to mesečno 900 K, invalidi na deželi pa nič. Die Bauern haben kein Salz, keinen Zucker, keine Zandhölzer; nicht einmal das Geld für abgeliefertes Vieh würde allen ausbezahlt. Torej kmetje v Nemški Avstriji nimajo ne soli, ne cukra, ne vžigalic, še denar za rekvirirano živino se jim ne izplača.

Posl. Stocker je govoril über den verlotterten jüdischen Staat. Pod prejšnjo Avstrijo je veljala protekcija, pod republiko pa korupcija, to je Judenwirtschaft. Unser Staat ist vollständig verjudet! Im Kriege ist jeder Binkeljud im Hinterlande reich geworden, jetzt sind alle Ministerien verjudet! Man verliert fast die Hoffnung auf Gesundung des Staates, denn der Jude ist ein Feind des deutschen Volkes. Die Volkswehr ist eine rote Parteigarde — bezahlt auch von Bürgern und Bauern . . . da sind uns die Gendarmen lieber! Und wie steht es mit der vielgerühmten Freiheit? Es ist nur eine Freiheit der sozialdemokratisch Gesinnten!

To so besede iz ust nemških kmetovalcev! Pri nas pa hvalijo plačani nemški agentje ravno nasproti kmetom to Nemško Avstrijo do neba. Komu naj več verjamemo? Ali niso morda ravno taki agenti plačani od Pinkeljudev, ki sedijo na Dunaju v ministrstvih? Kdo si bo pri nas še želel priti pod Judenwirtschaft in rdečo gardo?

Našim socijaldemokratom.

Koliko je Nemcev med njimi? 50 bi jih našteali. Toda to jih nikakor ne moti, da ne bi „vlekli“ na nemško stran.

Vprašati se moramo, zakaj jim je toliko za uničeno Avstrijo! Ako le malo pogledamo okoli sebe, takoj zapazimo niti, ki niso niti, temveč vrvi, tako debele, da se lahko spodtakneš na njih. Te vrvi peljejo v Celovec do komandanta Grögerja. Gröger se boji z Angererjem in drugimi takimi vred za svoj stolček. Zato ti ljudje pridno

„mažejo“ vodje naših socijaldemokratov, da vplivajo na naše delavce v nemškem smislu. Delavci so pa navajeni v svoji organizaciji slepo ubogati vodje, in ne presojujejo sami razmer.

Naša dolžnost je torej, da zapeljanim slovenskim delavcem povemo, kako stoji stvar. Tem možakom je samo do tega, da sami ostanejo na krmilu. Če delavec v Avstriji strada ali pogine, to jim je deveta briga. Še slabše bi bilo, če se Avstrija prikloni Nemčiji. Nemci imajo dandanes sami veliko preveč delavcev, ki jih vseh nikdar ne morejo zaposliti. Ostali bi v prvi vrsti brez dela slovenski delavci. Pri nas pa bo delavcev še dolgo primanjkovalo, posebno, ker bodo nastale še nove industrije. Draginja in pomanjkanja živil bo pri nas kmalu konec. Delavec bo v kratkem zopet lahko preživljal sebe in družino, medtem ko bo v Avstriji trpel pomanjkanje svoje žive dni. Vodje o tem delavcem seveda ničesar ne povedo. Pripovedujejo jim rajši druge reči — neumnosti in laži — kakor vsi, ki agitirajo za uničeno Avstrijo. Kdor agitira za Avstrijo, se mora lagati, ker bi z resnico takoj pogorel.

Delavci, mislite na svojo in svojih družin srečo! Gröger in njegovi podkupljeni pomagači pa naj bodo srečni v Avstriji ali kjer hočejo!

Srečna Nemška Avstrija.

Kaj pišejo „Štimce“? Nemiri v Feldbachu na Štajerskem. Dne 10. 5. se je zbralo v Feldbachu kakih 4000 ljudi, da demonstrirajo „Wegen der herrschenden Notlage“ (no, to itak vemo, da nimajo v Avstriji kaj jesti, poslušajte dalje) und für die Forderung wegen Industrieartikel-Aufbringung. Torej industrijskih izdelkov jim tako primanjkuje, da morajo demonstrirati? Štimce pa vedno pravijo, da je v Avstriji vse polno fabrik in da so tam industrijski izdelki napol zastoj. Komu bomo torej verjeli? Mislimo, da tisti, ki ga čevelj žuli, bo to prej vedel, kakor pa celovski koritarji. Pri isti priliki je množica poskušala, menda zato, da dokaže svojo nemško kulturo, pri trgovcu Gordanu ropati in pleniti. Poslanec Gutman je hotel to zabraniti, pa je slabo naletel. Množica je padla po njem, razbila mu lobanjo in zlomila levo roko. Gotovo bo prihoduja „Oslovska trom-

peta“ to pripovedovala pod napisom Kulturbilder aus Österreich.

Bogata Nemčija. Naši Nemci, ki vidijo in pišejo, da je Avstrija lebensunfähig, tiščijo k Nemčiji. Toda kaj pravi Nemčija? Sama finančni minister dr. Wirth je rekel, da mora Nemčija vsako leto plačati 3 milijarde mark, in sicer v zlatu.

Nato pravi: Wir haben kein Gold, kein Getreide, keine Rohstoffe, keine Kohle, in unserem ordentlichen Etat (državni račun) ist ein Fehlbetrag von 5 Milliarden, in außerordentlichen 12 Milliarden Mark, ohne das Defizit von Post und Eisenbahn. Državne železnice v Nemčiji, pravi, da imajo deficit 14 milijard in pošta 1 milijardo. Tako pišejo Štimce 12. 5. na prvi strani. Hvala Bogu, da nismo v tako bogati Nemčiji!

Poslušajte, kako dobro se bo godilo letoviščarjem v Avstriji. Celovčani bi radi dobili na Vrbsko jezero, kar jim ga je še ostalo, dosti tujcev in letoviščarjev, pa samo takih, ki bi s seboj prinesli moke, masti in sladkorja. Jest pa smejo to, kar jim predloži gostilničar. Vsak letoviščar, tako so sklenili, bo moral podpisati posebno izjavo, da ne bo pri kmetih nakupoval živil. Najbrž bo živel samo od zdravega zraka in lepega razgleda. Dopisnik v „Štimcah“ pravi, da je 500 K, ki jih mora vsak letoviščar položiti kot kavcijo, da ne bo kupoval živil, mnogo premalo, in da naj plačajo najmanj 10krat toliko, razun tega naj se razpišejo posebne Ergreiferprämie, če zalotijo takole kakšnega letoviščarja, da bi pri kmetih kupoval jajca ali masti ali kaj drugega za pod zob. Če bo torej kak letoviščar šel na deželo, mu bodo takoj za petami razni detektivji, da ne bo mogel priti v stik s kakšno kmetico. Ljudje božji, ali nočete iti v Avstrijo na letovišče? Nur herrein spaziert!

Kulturbilder iz Avstrije. Vojska je naučila ljudi krasti, najbolj pa znajo to obrt, če človek sodi iz časopisov, v Avstriji. Avstrijski minister dr. Löwenfeld je rekel, da je bilo od sladkorja, ki so ga dobili iz Češkega, ukradenih, poslušajte, 59 polnih vagonov! Najbrž je to tisti sladkor, ki ga zdaj v Celovecu ponujajo.

Riegersburg. Dne 13. 5. so prišli okoličani in šli od trgovca do trgovca in zahtevali sladkor in šibice (vžigalice). Trgovci jim jih niso mogli dati, ker jih res niso imeli, vendar so ljudje vse prebrskali in pri Kollerju razbili okna in vrata. To piše „Tagespost“ 15. 5. na

strani 51 Povsod drugod je že davno red in mir, samo v Avstriji se še ropa pri belem dnevu. In zakaj? Ker jim manjka prav vsega, še celo šibic, s katerimi so se nekaj časa tako strašno postavljali.

Štiritedenski post. Štajerski deželni zbor je sklenil, da se v letu skozi štiri tedne ne bo smelo nobenega mesa ne predajati ne kupovati, pa tudi ne jesti. Prvi tak teden, ko jim ni bilo treba si trebiti zob, je bil pravkar pred Binkoštni. Pravijo, da so naši velikovski Nemci silno navdušeni.

Gospodarstvo.

Zamenjava kolkovanih bankovcev.

Finančni minister je odredil, da vsi denarni zavodi v kraljestvu, ki zamenjavajo kolkovane kronske bankovce, dne 31. maja ter 1., 2. in 3. junija t. l. zamenjajo z novimi kronske dinarskimi novčanicami vse pravilno kolkovane kronske bankovce, ki se iz kakršnegakoli vzroka niso mogli zamenjati v določenem roku. Minister posebno poudarja, da se po 3. juniju kronske bankovci pod nobenim pogojem ne bodo več zamenjavali.

Poverjeništvu Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani.

Poverjenik Vzajemne zav. v Ljubljani za pliberški okraj je tudi g. Nahbar Franjo v Vidri vasi pri Pliherku. Daje pojasnila brezplačno. Obračajte se do njega kot domačina!

Ponarejevalci denarja.

Dunajska policija je aretirala celo družbo poljskih judov zaradi ponarejevanja kolkov na tisočakah. Ponaredili so kolke za 60 milijonov kron.

Zaplemba velikih množin usnja v Trziču.

Centralni urad zoper verižnike je stavil pod zaporo okoli 4 vagone izdelanega in napol izdelanega usnja, ki je bil last tovarnarja Karla Pollaka v Trziču. Dotična hišna preiskava je trajala teden dni. Zaplenjeno usnje cenijo na šest milijonov kron. Preiskavo proti Pollaku je vodila posebna komisija. Samo na neki kašči so našli 200 kilogramov dobrega usnja.

Prošnje za naknadno kolkovanje bankovcev.

Ministrstvo za finance objavlja, da bode reševala te prošnje posebna komisija treh oseb pri generalnem inspektoratu tega ministrstva, pa samo, v kolikor so bile prošnje vložene pravočasno, to je do 10. marca t. l. Na prošnje, ki so se vložile šele pozneje, se ne bo oziralo.

Velikovški okraj.

Grebinj. Trgovec Rosenegger je hud nemčur, ki hvali Avstrijo in pravi, da ima Avstrija vsega dovolj, Jugoslavija pa nič. Nemški list „Kleine Zeitung“ od 9. maja t. l. pa piše, da so v Feldbachu prebivalci šturmalili občinski urad, ker že od oktobra lanskega leta niso

dobili ne sladkorja, ne petroleja, pa tudi ničesar drugega ne. Preiskali so vse trgovine in našli precej živil. To pa je bilo za našega Rožnekarja preveč. Da ne bi ljudje izvedeli resnice o Avstriji, je uničil vse številke tega časopisa, katerega prodaja. Vidite, kmetje, taki so nemčurji! Resnico je treba Korošcem zamolčati. Zdaj je Roseneggerju zavezala gobec „Kleine Zeitung“, pri plebiscitu mu ga zavežite pa vi s tem, da boste glasovali za Jugoslavijo!

Grebinj. Otroška veselica, ki jo je priredilo tuk. Žensko društvo dne 16. t. m. je prav dobro uspela. Otroci so mojstersko rešili svoje vloge. Kljub temu, da je bila ta dan procesija k Sv. Križu, je bila dvorana Narodnega doma nabito polna.

Klanče. Umril je dne 19. t. m. tukajšnji posestnik Jakob Žmavc p. d. Ripič. Rajni je bil zaveden Slovenec. Ohranimo ga v blagem spominu!

Velikovec. Nesramna laž. Zadnji slovenski shod v Velikovcu 13. 4. tiči Nemcem še vedno v kosteh. Zato lažejo, da je bilo pivo zastoj in da so naši ljudje vzklikali proti Franciji in Angliji. Ali je mogoče večje budalosti? Vsi, ki ste bili navzoči, vidite tu nemško lažnivost. Mi pač nimamo vzroka hudovati se nad Francozi in Angleži, ki so naši prijatelji in so nam pomagali ustvariti našo ljubo Jugoslavijo. Pač pa bi nas radi Nemci pri njih očrnil. Fej jih bodi!

Dobrla vas. Pri poslovilnem večeru, ki ga je priredila Narodna čitalnica v Dobrli vasi 40. pešpolku, se je nabralo v prid tukajšnjemu „Ženskemu društvu“ 875 K. Čutimo se dolžne, izreči vsem g. darovalcem, v prvi vrsti gg. častnikom in podčastnikom 40. pešp. najsrčnejšo zahvalo, ker so s tem pripomogli našemu društvu k lepemu razvoju. Iskreno se zahvaljujemo še posebno g. kapetanu Smola, ki je ob vsaki priliki stal „Ženskemu društvu“ ob strani. Živeli 40. pešpolk!

Žensko društvo v Dobrli vasi.

Libeliče. Dne 30. maja (prvo nedeljo po Binkoštih) stopi naše Žensko društvo z daljšo prirediteljo na dan. Deklamiralo se bo, pelo in govorilo. Zabavna bo zlasti igra, ki jo uprizorijo naše članice. Po igri srečolov. Pridite vsi bližnji in daljni!

Guštanj. Dne 21. marca t. l., ko so se ustanovljale podružnice Jugoslovanske Matice, te naše skupne narodne organizacije, po vseh krajih Slovenije, se je priglasilo tudi v Guštanju nad 30 članov. Članarina in darovi se nabirajo z nabiralnimi polami, ki jih je poslal ljubljanski pripravljalni odbor. Doslej smo nakazali v Ljubljano že preko 700 kron. V kratkem se skliče zborovanje radi ustanovitve lastne podružnice. — Guštanski rojaki, pristopajte k Jugoslovanski Matici in podpirajte njen narodnokulturni program, ki je vzvišen nad vsakdanjo strankarsko in razredno borbo.

Dr. O.

Guštanj. Malgajeva čitalnica uprizori dne 3. in 6. junija narodno igro „Domen“. Ker gre čisti dobiček v kulturne namene, se prosi obilne udeležbe.

Tinje. V nedeljo dne 26. junija se vrši v Tinjah ljudski shod z gledališko predstavo, s peljem, srečolovom i. t. d.

Sosede prosimo, da tega dne ne prirede ničesar in pridejo polnoštevilno k nam.

Tinje. O srečni Celovec, ki živiš brez nas v preobilici — lakote! Takoj vam dokažem. V rokah imam pismo, ki ga je pisala tukajšnji zelo zagrizeni nemčurki njena sestra. Ta piše med drugim: Durch Unterernährung liege nun schon seit acht Tagen im Bette. Weiß nicht, ob ich noch einmal gesund werde. Komme zu mir! Proti koncu pa beremo še sledeče: Hier noch immer beim alten, mit einem Worte: — traurig — Kajne, preljuba celovška gospoda, skoraj bo leto, kar ni več jugoslovanskih žemelje? Zdi se mi pa, da vas gospodje od deželne vlade pitajo tembolj s „Käuten ungeteilt“. Želimo vam samo najboljšo prebavo. Kar nas je pa Slovencev, take hrane ne prebavimo, zato jo čisto zastoj ponujate. Torej še enkrat — dober tek.

Galicija. Dne 16. t. m. smo obhajali poroko Jožefa Rozman, posestnika iz Abrij, s Terezijo Steklč iz Vištanja. Svatba se je vršila v gostilni pri Jezerniku. Bilo je prav prijetno, le nekaj nemčurskih barab nam ni privoščilo poštene in mirne zabave. Kolovodja te bande je bil ferboltar Strammer. Hoteli so iz zabave napraviti zabavljanje, naši vrli fantje pa so jim zmešali štrene. Z dolgim nosom jo je ferboltar in vsa njegova banda popihala nazaj proti Grabstanju. Mlademu paru želimo obilo sreče v novem stanu.

Encelna vas pri Grebinju. Za Malgajev spomenik je darovala gđc. Zeika Morak 20 K. Srčna hvala!

Gorenče. V nedeljo, 16. maja smo se zopet enkrat pošteno zabavali. Imeli smo priliko opazovati nastop naših malih in domačih tantov. Prav ljubka je bila sokarska igra „Čista vest“. Enim je najbolj ugajal Voil, kmet z grabljami, drugim zopet Franc, gospod v cilindru, tretjim Malka, pevajoča kramarica i. t. d. Igrali so vsi, dečki in deklice, prav izvrstno. Ugajala je tudi druga igra, ki so jo uprizorili fantje s pomočjo finančnih straznikov. Največ smeha sta povzročila Matijce in njegov sin Gašper. Pred igro je prav prijazno pozdravil došle Sime Škorjanc. Potem je govorila sotaica Nežika Pistotnik. Sedaj so zopet na vrsti dekleta. Le kralju, pa kaj lepega.

Guštanj. Bavbav je pa res že preveč predrzen. Najprej se spravi na klepetulje, potem na irkoline, a danes se pa spravi še na Rajka. No, preljubi, jezen ne smeš biti, če ti povem resnico. Saj drugače si fejš dečko, samo malo preveč rad marjaš po nemško. Posebno odkar nosiš tiste hlače, si postal kar drugačen. Včasih se je naš Rajko napihnil od jeze, če mu je kdo rekel Grüß Gott, danes je drugače. Morda pa misliš predsedati na nemško sedlo. Kaj pravite vi tam pri Balkanu, ki imate tako mašinc, da nemško maraja in zapoje včasih še kakšen Karntnarliad, po slovenje pa nič. Rajko pravi, da se pravi taki mašinci Bauchzwickenapparat. Guštanjari pa, da gramofon. Kdo ima prav, pa ve najbolje vaš sitni Bavbav.

Boroveljski okraj.

Manifestacijski shod v St. Jakobu v Rožu. Nismo bobnali kakor Nemci v Celovcu, brez kričeče reklame se je zbralo dne 16. maja na trgu pod vaško lipo v St. Jakobu okrog 3.000 zavednih Rožanov obojega spola. Praznovali smo obletnico našega osvobojenja, pod vaško lipo smo prisegli zvestobo naši domovini Jugoslaviji.

Priznani govorniki in narodni bojovníki so nam budili spomine na tisočletno suženjstvo. Ne želimo si je zopet. Vse nemške vabe ne bodo izdale nič,

naša armada je močna in trdna in bo na dan glasovanja dokazala svetu, Nemcem in našim izdajicam, da je Rož bil in bo slovenski.

Dolgo po zaključitvi tabora je množica še polnoštevilno vztrajala pod lipo. Med petjem so si podajali roke bratje in sestre v znak nerazdružljive zvestobe do matere Jugoslavije.

Na pristojno mesto so se poslale naslednje, enodušno sprejete resolucije:

1. Koroški Slovenci — volilci, nad 2000 mož in žen, zbrani na javnem ljudskem manifestacijskem shodu v St. Jakobu v Rožu dne 16. maja, spominjajoč se obletnice naše majske deklaracije in obletnice našega osvobojenja izpod stoletnega suženjskega jarma, slovesno prisegamo, da je naša edina domovina ponosna, svobodna Jugoslavija. Vsi kot en mož bomo glasovali na dan plebiscita za Jugoslavijo.

2. Pri tej priliki zahtevamo od naših oblasti, da ravnajo z našimi nasprotniki na tukajšnjem ozemlju tako, kakor ravnajo nemške oblasti z našinci v B. coni.

St. Jakob v Rožu. Dne 4. maja je bil ustreljen na meji pri Hraščah Franc Šlemic, doma iz Leš pri St. Jakobu. Imenovan je bil v Beljaku v službi. Kakor vsi iz lačenbergarije, je tudi on prihajal k nam po živila. Večkrat se mu je že posrečilo nesti jajca v Beljak in jih tam drago prodati. Dne 4. t. m. pa se je tiček le ujel. Na stražni „stoj“ se ni hotel ustaviti. Poskusil je celo streljati na stražnike. Straža je odgovarjala, Šlemic je bil zadet v srce. Pri njem so našli 400 jajc, ki jih je hotel nesti v Beljak.

Kapla ob Dravi. Naši „deutschgesinnte“, ki so se skrivali celo leto kakor zajci, ki imajo pse za petami, so dobili kar naenkrat zopet korajžo. Lederwachsova birtšalterca jim prireja skoraj vsako nedeljo kakšno domačo veselico. Tudi na dan sv. Florijana se je tam pridno plesalo in hajlalo. Dobro bi bilo če bi se malo podregalo v to gnezdo!

Bilčovs. G. Tomeju Filer, pd. Kajžniku v Plešerki. (Odprto pismo.) G. F. Filer! Na Vnebohod, dne 13. maja ste v večji družbi prišli k nam izzivat, našo veselico razbijat in agitirat. Vi poznate naš kraj, vodili ste celo odpadniško ekspedicijo. Tako prihajate med nas Vi, ki ste sprejeli od nas toliko dobrot! Nočemo se hvaliti, a potrkati hočemo na Vašo dremajočo vest. Kaj ste imeli tedaj, ko ste prišli k nam v naš kraj? Dali smo Vam vse, kar se potrebuje pri zidavi, zvozili smo Vam skupaj vse, da ste si mogli postaviti lično hišico. Zato nas je najbolj zadelo, da ste na Vnebohod tudi Vi prišli k nam po judeževih opravkih. Svojemu rodu zvesti Slovenci so se potegovali za Vas, da ste dobili posojilo zopet pri — slovenski posojilnici, in sedaj hodite k nam kot voditelj bande, ki bi nas rada zapeljala — če bi bilo to sploh mogoče — da bi tudi mi zatajili svojo slovensko mater, svojo slovensko narodnost in govorico, kakor ste jo Vi. Hodite k nam v družbi onih, ki bi nas radi zapeljali, da bi tudi mi postali narodni odpadniki, janičarji, potarice, judeži! Poskušate tudi nas podkupiti za judežev groše! Toda zapišite si enkrat za vselej za uho, Vi in Vaši tovariši: Mi svojih duš nimamo na prodaj! Mi smo in osta-

nemo zvesti Slovenci! Slovenci smo rojeni, svoje slovenske matere ne zatajimo, svoje lepe zemlje ne izdamo sovražnikom našega rodu. Slovenci smo in vemo, da spadamo v državo naših bratov po krvi in jeziku na jugu in ne v državo naših tisočletnih tlačiteljev Nemcev. Na svoji zemlji hočemo biti svoji gospodarji. Le nevednež ali hudobnež more biti za Nemško Avstrijo. G. T. Filer! Bili ste voditelj tistih, ki so se našim ljudem posmehovali, ko so šli k majnikovi poboznosti in so jih odganjali, naj ne gredo v cerkev. To delate Vi, ki se imate veri in cerkvi zahvaliti, da ste prišli do lastnega doma. Če bi ne bilo vernih ljudi, ki držijo na cerkev, če bi ne bilo krščanskih hiš, ki so Vam pomagale iz krščanskega usmiljenja, bi si Vi nikdar ne bili postavili pri nas hiše. Ali naj naštejemo nekaj teh hiš, ki so Vam pomagale: Miskovnik, Putnar, Rupej, Miklavc, Hauptman i. t. d. Vaša sreča, da ste zadnjič tako hitro odšli, drugače Vam bi bili že pokazali, da se ne damo zaničevati od nikogar, najmanj pa od ljudi, ki so po naši milosti in dobroti prišli do blagostanja. Povemo Vam pa, da se bomo drugače pogovorili, če še enkrat pridete k nam delat nemir in zdražbo. Skoraj žal bi nam bilo, če bi dobro delo ne imelo svoje vrednosti samo ob sebi, da smo takemu človeku, ki sedaj pljuje v našo in svojo lastno skledo, storili toliko dobrega. Bilčovčani.

Loga vas. Za nemčursko agitacijo milijone, za vdove in sirote padlih folksverovcev pa niti vinarja. Da izdaja Avstrija za agitacijo v naši coni ogromne vsote denarja, je vsakomur znano (plačuje nemčurje kar s tisočaki). Misli bi si potem človek, kako dobro morajo biti plačane družine tistih folksverovcev, ki so dali življenje za Nemško Avstrijo. Pa bi se motil! Avstrija za te ljudi nima krajcarja. Maja lanskega leta je bil v bojih pri Velikovcu težko ranjen folksverovec Lorenc Rumpold. Ranjenega so pobrali jugoslovani, par dni potem je umrl v bolnišnici v Mariboru. Zapustil je tukaj ženo s štirimi nedoraslimi otroki. Dokler se je Rumpold bojeval, je dobivala žena podporo, ko je pa umrl, so ji podporo takoj ustavili. Mislili smo, da ji bodo vsaj pomagali nemčurji in razni Vrbljani, ki so tako hujskali prej na vojno in tako zakrivali možovo smrt. Kaj še! Usmiliti se je je morala slovenska občina, pod streho jo je vzela slovenska družina.

Dragi nemčurji, ali ni res, da imate denar le za agitacijo? Tam, kjer je pa vaša dolžnost, da bi pomagali, pa nimate niti ficka.

Škofiče. Shoda, ki sta se vršila v nedeljo, 16. maja, prvi po maši na sejmišču, drugi pa popoldne v šoli, sta lep dokaz, da nemški hujskači pri našem ljudstvu nimajo sreče. Dopoldanski javni shod je bil nad vse pričakovanje dobro obiskan. Udeležili so se ga tudi nekateri nasprotniki, ki so z zanimanjem sledili besedam naših govornikov. Besedam govornikov Dr. Čemerja in Mahkote ter govornice dr. Piskernik je sledilo burno odobravanje.

Popoldanskega ženskega shoda se je udeležilo nad 200 žensk. Govorila je ga. dr. Piskernik o namenu ženske organizacije. Izvolil se je odbor Ženskega društva. Upamo, da bo naše delo uspešno in da bodo spregledali tudi tisti, ki so se nas dosedaj še izogibali.

Jugoslavija.

Labod. Umrl je dne 20. maja po kratki, mučni bolezni Janez Ferk, pd. Grodnik iz Magdelenskega vrha v starosti 38 let. Pokojni je bil zaveden Slovenec, ki nikoli ni obupal ter bil do zadnjega prepričan o zmagi koroških Slovencev. Mirno počivaj, dragi, v jugoslovanski

zemlji, ki ti je bila sveta. Tvoje želje se bodo uresničile. Žal, da nisi dočakal dneva naše zmage.

Politični pregled.

Odobren je občinski volilni zakon za Slovenijo. Vse nad 21 let stare ženske imajo volilno pravico.

V Palanci ob Lago maggiore se zopet snidejo laški minister zunanjih zadev Šaloja, dr. Trumbič in Pasič, da se zedinijo o jadranskem vprašanju.

Madžari so vedno poudarjali, da ne sprejmejo mirovne pogodbe. Zdaj so pa izprevideli, da ne morejo z glavo skozi zid, in so se odločili, da podpišejo mirovno pogodbo. Pač pa je turški sultan sporočil mirovni konferenci, da ne more podpisati mirovne pogodbe in da hoče odstopiti.

V Italiji so zopet veliki nemiri. Železničarji štrajkajo po vseh furlanskih in stranskih železnicah proti Koroški.

Koroški Slovenci

prirede na obletnico majske deklaracije in obletnice osvobojenja

dne 30. maja 1920
na Glavnem trgu v Borovljah
manifestacijski shod.

Govore razni domači govorniki. Začetek shoda ob 3. popoldne. Po shodu se bo vršila na vrtu hotela Just ljudska veselica, pri kateri sodelujejo vojaška godba in razni pevski zbori iz Roža. Vstopnina k veselici 3 K. Narodni odbor.

Poziv!

Ako hočemo s pridom dvigniti slovenstvo na Koroškem, je nujno potrebno, da zberemo vsa slovenska imena (krajev. rek. gora etc.). Ker poedinec tega ne more storiti v zadostni meri in je tudi vsak urad brez sodelovanja široum dežele nezmožen za tako delo, apeliramo na zavednost in požrtvovalnost duhovščine, učiteljstva, občinskih predstojništev in vsega izobraženstva sploh, da nas v tem delu podpira. Med narodom je ohranjena še tista lepa slovenska prvobitnost, ki nam jo je nemški režim hotel zatreti. Zdaj smo prosti — poiščimo torej vse svoje bisere, da bomo lahko dajali račun od svojega hiševanja. Čas je, da pokažemo svojo ljubezen z resnim, tihim, a tem uspešnejšim delom!

V doglednem času bo treba misliti na kak „Vodnik po Koroškem“, ki bi pomagal tujcem — gostom pri razgledovanju po lepota našega Korotana. Kajti zemljepisna lega in prirodna krasota pokrajine je tako velika, da bo v kratkem tujski promet eden najvažnejših faktorjev slovenske Koroške. Če pa hočemo imeti slovensko Koroško, moramo poiskati iz ust slovenskih Korošcev slovenska imena in jih pokazati jugoslovanskemu narodu.

Posiljali ne bomo nikomur nikakih formularjev, ker se nam zdi, da bi to nabiralo delo samo otežkočalo. Svetujemo pa poročila približno tako:

a) Slovensko ime, kakršnega rabi res zivi jezik ljudstva, poleg označba, je li to kraj, trg, vas etc. reka, potok, gora, hrib etc. ter občina, v katere področju se nahaja.

b) Nemško oziroma ponemčeno ime.

c) Književno slovensko ime.

N. pr. a. Neharje, — b. Mieger, — c. Medgorje. Najvažnejši sta točki a in b, med tem ko c lahko tudi izostane. Kovank, ki bi

jih fabriciral nabiratelj, ne priporočamo, da ne nasedemo kakim narodnim jezikovnim mistifikacijam, ki bi naposled naše resno delo samo osmešile. Z naše strani smo storili vse potrebno, da bomo glede stov. imen na Koroškem v zvezi s profesorji našega vseučilišča v Ljubljani, ki nam bodo v nejasnosti dajali potrebna znanstvena strokovna pojasnila in navodila.

Kdor čuti slovensko in jugoslovansko, se gotovo odzove našemu pozivu. Dobrodošla je vsaka najmanjša drobtina in bi se posebej prosili, da nam nabiratelji, pošljejo nabrano gradivo sproti, kajti čas hiti.

Ako bodo prizadeti krogi dovolj razumeli naš klic, imamo lahko v razmeroma prav kratkem času za ves naš Koročan lepo, pristno domačo slovensko nomenklaturu.

Ljubitelji slovenske Koroške, na plan! Zavest, da ste pomagali pri reševalnem delu najbolj trpeče slovenske veje, vam bodi dragoceno plačilo.

Vse tozadevne pošiljatve prosimo na naslov: „Tourist Office“. Ekspozitura gen. kom. za tujski promet Borovlje — Koroško.

Širite med narod sledeče knjige:

Koroška. Spisal Carantanus. Z barvnim zemljevidom Koroške. Cena 4 K.

Gospodstvo polje. Spisal dr. Bog. Vošnjak. Cena 2 K.

Naša Istra. Spisal Fr. Erjavec. Cena 1 K.

Jugoslovanska žena in narodova svoboda. Uredil Altro. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Stojimo tik pred odločitvijo, tik pred plebiscitom. Naša narodna dolžnost je, da se zavedamo svojih pravic, da spoznavamo svojo domovino ter da smo poučeni o naših najbolj perečih vprašanjih. Naročite te knjige in širite jih med ljudstvom!

Naročajo se pri Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8 in v vseh podružnicah „Jugoslavije“ ter v vseh knjigarnah.

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmito, pa se primeša dvakrat na teden. Rednih prasek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prasica ali vola, da se bolje redi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 3050 poštnine prosto na dom.

Maziło zoper garje (naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, sibečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje. Hlonček 6, po pošti 12 K 50 v.

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Uradi, šole in zavodi,

kateri želijo dobavo drv za prihodnjo zimo iz Helldorffovega veleposestva, naj vpošljejo do 15. junija t. l. prijave, z navedbo množine v prostorih metrih, na „Upravištvu Helldorffovega veleposestva v Grebinju“. Državno nadzorništvo.

Prodaja lesa.

Pri podpisnem gozdarskem uradu se bode ponudbenim potom prodalo 20 vagonov rezanega 4 m dolgega smrekovega in jelkovega lesa, in sicer:

10 vagonov iz gozdnega okrožja „Rakovec“ skladišče v Vitanju pri Celju (Štajersko) in

10 vagonov iz gozdnega okrožja „Črna“ na postaji Prevalje (Koroško).

Nadalje se proda ponudbenim potom iz gozdarskega okrožja „Legen“ pri Slovenjgradcu 1300 m² stoječega smrekovega, jelkovega in bukovega lesa.

Bližja pojasnila so na vpogled pri podpisnem uradu, kakor tudi pri grofovskem gozdarstvu v Vitanju oziroma grofovskem nadgozdarstvu v Črni pri Prevaljah.

Ponudbe je predložiti do 31. maja 1920 do 12. ure opoldan pri „Glavnem poverjeništvu ministrstva za agrarno reformo v Sloveniji v Ljubljani“.

Ponudbenik mora v ponudbi izrecno poudariti, da so mu pogoji znani in da se tem podvrže ter da pozna kakovost in mero lesa.

Gozdna uprava grofa Vincenca Thurn, Železna Kapla (Koroško).

Službe išče kot prodajalka ali blagajničarka. Naslov pove upravnistvo.

Velik posestnik išče delavca, ki se razume na vsa k velikemu posestvu spadajoča dela, kakor na mizarstvo, kolarstvo, na stroje itd., in ki zna popravljati tudi mlne in žage. Naslov pove upravnistvo „Koroška“.

Za ovčjo volno

zamenjam

fin barhent

za perilo in ženske obleke

J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl.

Katere gospodične, zavedne Korošice, bi hotele dopisovati v svrhu poznejše možitve z dveh fantoma? Pisma pod „Maj 1600“ na upravo „Koroška“.

Lepo, 3 leta staro kravo
proda g. Štritof, župnik v Pečnici.

Proda se vila v celovškem predmestju v Velikovcu. Naslov v upravnistvu.

Javna dražba.

Dne 2. junija 1920 ob 11. uri dopoldne se vrši v Velikovcu na živinskem trgu javna dražba na meji zaplenjenih konj.

Carinarna Grebinj.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)

Tesan les (smrekov, jelkov, borov)

Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)

Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)

Drva (trda in mehka)

Stoječi les v gozdu

Smrekovo skorjo

kupi

vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

s. o. z.

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (Interneban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.095.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.